

«فاز اول پروژه»

درس: ارزیابی کار و زمان

استاد درس: دکتر مهدی شفیعی قاسمی

اعضای گروه:

سميرا ذوالفقاريان 97104312 نگين سادات اشرفي 97104045 عرفان زياد 97104407 محمدرضا عبدي 97110303 اميرحسين قناعتيان 96104321 پوريا شاهميري 96104321

نيمسال اول 1400–1399 **فهرست**

3	لسمت اول
3	سوال اول: طرحریزی و ارزیابی شرکت
3	•دلیل انتخاب محصول یا خدمت ارائه شده در شرکت

3	•شناسایی رقبای داخلی و خارجی و اولویتبندی رقیبان
3	•مشتريان بالقوه
3	•اهداف، استراتژیها، مأموریت و چشمانداز
5	
6	•دپارتمانها
	•فعالیتهای لازم
9	سوال دوم: تغییر ناگهانی شرایط به دلیل کرونا
9	•راهکارهای کاهش اثر کرونا
9	•رویکرد مربوط به امنیت کارکنان
10	•كنترل مسائل مالى
10	
	•برآورد سود یا زیان
10	قسمت دوم
	•مقایسه نرمافزارهای شبیهسازی
18	
19	•خروحےهای شبیهسازی

قسمت اول

سوال اول: طرحریزی و ارزیابی شرکت

• دلیل انتخاب محصول یا خدمت ارائه شده در شرکت

با توجه به وضعیت خودروهای موجود در بازار و لزوم توجه به مسائلی از جمله کاهش آلودگیهای تولید شده توسط خودروهای شخصی و همچنین پایین آوردن میانگین مصرف بنزین به منظور صرفهجویی در استفاده از سوختهای فسیلی، نیاز به یک شرکت خودروسازی با استانداردهایی در حد و اندازهٔ خودروهای جهانی حائز اهمیت است.

در وهلهی بعد، این شرکت تمرکز خود را بر روی امنیت سرنشینان قرار داده است و تمرکز زیادی از فعالیتهای خود را بر روی این موضوع قرار داده است، دلیل این موضوع نیز آمارهایی است که از تصادفات و مرگ و میرهای کشور به صورت سالیانه منتشر می شود.

• شناسایی رقبای داخلی و خارجی و اولویت بندی رقیبان

رقبای داخلی شرکتهایی مانند ایران خودرو، سایپا و سایر شرکتهای خودروسازی داخلی است. رقبای خارجی به دو گروه تقسیم میشوند. دستهی اول شرکتهایی که از خارج قطعات وارد کرده و این قطعات را در داخل کشور مونتاژ میکنند و دستهی دوم خودروهایی که کاملا آماده وارد کشور میشوند و تمام فعالیتهای آنها در خارج از کشور انجام شده است.

خودروهای هیبریدی و برقی اولاً در کشور موجود نیستند و ثانیاً دانش و امکانات لازم برای ساخت آنها نه تنها وجود ندارد بلکه تا سالیان آینده نیز امکان تولید خودروهای هیبریدی به دلیل نبود زیرساختها فراهم نمی باشد.

اولویت بندی رقبا با توجه به قیمت و قدرت خرید جامعه انجام می شود و رقبای داخلی اولویت بالاتری نسبت به رقبای خارجی دارند. از بین رقبای داخلی شرکت ایران خودرو به علت در دست داشتن درصد بیشتری از بازار خودرو، ازاهمیت بالاتری برخوردار است. از بین رقبای خارجی، دستهی اول در اولویت دوم و خودروهای کاملا خارجی در اولویت سوم است. همانطور که پیش تر ذکر شد دلیل این اولویت بندی قدرت خرید عموم جامعه است. خودروهای هیبریدی و برقی با توجه به نبود بستر لازم در اولویت آخر ما هستند اما باید در دید بلند مدت به آن توجه لازم را داشت و این به آن معنا نیست که خودروهای هیبریدی را به طور کامل از لیست رقبا حذف کنیم.

• مشتريان بالقوه

جامعه ی هدف این شرکت در اولویت اول قشر متوسط و عموم افراد جامعه است و شرکت قصد دارد با ایجاد مزیت رقابتی در قیمت گذاری در کنار نگه داشتن کیفیت مطابق با استاندارد ها عرضه اندام کند. در اولویت بعد، شرکت قصد ارائه خدمت به ناوگان حمل و نقل کشور و به طور مخصوص تاکسیرانی دارد، چرا که تمرکز شرکت بر روی کاهش مصرف سوخت و تولید کمتر آلایندههای زیست محیطی است و این دو مقوله در ناوگان حمل و نقل دارای مهم ترین نقش می باشد.

• اهداف، استراتژیها، مأموریت و چشم|نداز

■ چشم انداز

تبدیل شدن به بزرگترین قطب خودروسازی داخلی و فروش ماهیانه ۱۰۰۰۰ خودرو تا ۱۰ سال آینده.

■ مأموریت ما خودرویی در شأن یک ایرانی تولید می کنیم.

■ اهداف

- تبدیل شدن به سومین قطب خودروسازی کشور تا سال سوم.
  - فروش حداقل ماهیانه ۳۰۰۰ خودرو پس از ۵ سال.
- معرفی محصول جدید در هر سال به مناسبت سالگرد تاسیس شرکت.
- احداث نمایندگی فروش انحصاری در تمام مراکز استانی تا ابتدای سال پنجم.
- ترویج فرهنگ خرید آنلاین خودرو در جامعه به منظور کاهش فرآیندهای انتقالی.

■ استراتژیها

- کوتاه مدت
- استفاده از ظرفیت داخلی و دانش موجود در کشور به منظور تأسیس شرکت
  - معرفی محصول با قیمت پایین برای قشر ضعیف جامعه
- ایجاد سایت اینترنتی برای معرفی شرکت و استفاده از بازاریابی دیجیتال برای معرفی محصولات
- استفاده از خط تولیدهای FMS به منظور بالابردن انعطاف پذیری و کاهش زمانهای تلف شده در کارخانه
  - میان مدت
  - گسترش تعداد واحدهای تولیدی
  - معرفی محصول با کیفیت و قیمت بالاتر برای سایر قشرهای جامعه
- استفاده از مزیت رقابتی قیمتگذاری در محدوده ی خودروهای متوسط در عین حال با کیفیت بالا
  - تبلیغات گسترده در سطح شهر و صدا و سیما
    - بلند مدت
  - تولید خودرو به منظور خدمت رسانی به ناوگان حمل و نقل
  - عقد قرار داد با شرکت تاکسیرانی برای تأمین خودروهای آنها
  - ارائهی خودرو با قیمتهای بالاتر پس از تسخیر بازار و معروفیت شرکت
    - تولید خودروهایی به منظور صادرات به خاورمیانه

• مطالعه امکان پذیری شرکت

- میزان دانش و تکنولوژی مورد نیاز با توجه به وجود تحریمها و عدم امکان انتقال دانش و تکنولوژی از شرکتهای مطرح تولیدکننده خودرو در دنیا، بایستی با تکیه بر ظرفیتهای داخلی و به کمک شرکتهای دانشبنیان نیاز به خارج را کاهش دهیم اما همچنان لازم است در جهت ایجاد و ادامهٔ همکاری با شرکتهای مطرح دنیا تلاش شود. در صورتی که حداکثر دانش و تکنولوژی قابل دستیابی با توجه به شرایط تعیین شده و بازار هدف و سطح خودروهای تولیدی به درستی انتخاب شود، می توان از شکستهای احتمالی جلوگیری کرد.
- ریسکهای محتمل در صنعت خودروسازی ریسکهای زیادی پیش روی شرکت خواهد بود که به تعدادی از مهم ترین آنها اشاره می شود:
  - نوسانات بالای قیمتها به دلیل وابستگی به نرخ ارز
  - عدم توانایی تأمین بودجه مورد نیاز به دلیل بالا بودن هزینههای تولید
  - بروز مشکلات در زنجیره تأمین به دلیل طولانی و بسیار گسترده بودن
- عدم موفقیت در شکست انحصار شرکتهای موجود در این حوزه و کسب سهم مناسب در بازاریابی و جذب مشتری
  - ظهور رقبای جدید داخلی و خارجی
- ضعف در همگامی و فراگیری تکنولوژی روز به دلیل وجود تحریمها و محدودیت دانش در کشور
  - عدم موفقیت در ارائه طراحیهای نوآورانه که علاوه بر پاسخگویی به نیازها، دارای مزیتهای رقابتی نسبت نه رقبا نیز باشد.
    - پیشبینی نادرست تقاضا
    - ضعف در پیشبینی تغییرات بازار و تقاضا
- در نظر نگرفتن یک یا تعدادی از ابعاد و مشخصههای کیفی، ناشی از عدم انجام تستهای کافی و ... که منجر به افزایش نارضایتی مشتریان و ضرردهی شرکت خواهد بود.

تمامی ریسکها و مشکلات پیشبینی شده با استخدام و جذب نیرویکار ماهر در تمامی دپارتمانها و انتصاب درست پرسنل، دقت در برنامهریزی جامع و پیشبینی اتفاقات آینده با مدیریت درست قابل رفع یا کنترل هستند.

■ مقایسه با رقیبان شرکتهای داخلی و خارجی تولیدکننده خودرو به عنوان رقبای شرکت ضعفهایی دارند. خودروهای تولید داخل از کیفیت مطلوبی برخوردار نبوده و نسبت به کیفیت و امکانات نیز قیمت بالا و نامعقولی دارند. خودروهای خارجی نیز با وجود کیفیت مناسب، به دلیل افزایش نرخ ارز قیمتهای بالایی دارند که خارج از قدرت خرید مشتریان قشر متوسط میباشد. همچنین تحریمها باعث شده است قطعات و لوازم یدکی خودروهای برندهای خارجی به سختی در دسترس باشد. خودروهای هیبریدی و برقی نیز به دلیل فراهم نبودن بستر لازم، در حال حاضر و تا چندین سال آینده سهم زیادی از بازار خودروسازی کشور نخواهند داشت. با تولید خودروی با کیفیت و فروش آن با قیمت منطقی و ارائه خدمات پس از فروش مناسب یا به عبارت دیگر با استفاده از ضعف رقبا و تبدیل آن به نقطه قوت خود می توان از دستیابی به اهداف شرکت و کسب سهم در بازار هدف اطمینان داشت.

• دپارتمانها

- منابع انسانی استخدام و انتصاب پرسنل، آموزش پرسنل، ارائه خدمات و مراقبتهای پزشکی و بهداشتی
  - امور مالی تعیین بودجه مورد نیاز، حسابداری تعیین و پرداخت دستمزد پرسنل، تعیین بودجه مورد نیاز، حسابداری
- خرید و کنترل موجودی
  خرید، دریافت و انبارش مواد اولیه و ماشینآلات و پایش سطح موجودی بر اساس نیاز دپارتمان
  تولید
  - طراحی طراحی بدنه، شاسی، موتور، نشیمن و قطعات خودرو بهبود طرحهای گذشته با توجه به پیشرفتهای تکنولوژی و نیاز مشتریان
  - تولید تولید بدنه، شاسی، موتور، نشیمن و دیگر قطعات خودرو بر اساس طراحیها، مونتاژ قطعات و رنگآمیزی خودروی تولید شده
- نگهداری و تعمیرات تنظیمات ماشینآلات و دستگاهها، بازرسی در حین تولید و انجام تعمیرات لازم به منظور حفظ کارایی دستگاهها

■ بازاریابی، فروش و خدمات پس از فروش انجام تبلیغات و جذب مشتریان جدید، نظارت بر انتقال خودروهای تولید شده به انبارها و پایش موجودی، تحویل خودرو و قطعات و ارائه خدمات پس از فروش

■ كيفيت

بازرسی و انجام تستهای لازم روی قطعات مختلف و محصول نهایی، تحویل نتایج به دپارتمان تحقیق و توسعه و دپارتمان طراحی و جمعآوری ایدههای بهبود، اجرا و نظارت بر روند بهبود کیفیت

■ تحقیق و توسعه

بررسی نتایج دریافت شده از دپارتمان کیفیت، انجام تحقیقات و پژوهش و یافتن راهکارهای عملیاتی رفع مشکلات موجود با توجه به دانش و تکنولوژی در دست، پیگیری و اطلاع از تکنولوژیهای به روز و بررسی امکانپذیری و اقدامات لازم جهت دستیابی به آنها و پاسخگویی به نیاز مشتری

- ارتباطات صنعتی و عمومی
- برقراری ارتباطات لازم با دولت، سازمانهای مربوطه و مشتریان، پیادهسازی سیستم دریافت انتقادات و پیشنهادات و بررسی نظرات، ایجاد ارتباط مناسب میان دپارتمانهای مختلف برای تعیین چیدمان دپارتمانها موارد زیر را در نظر می گیریم:
- مدیریت و دپارتمان ارتباطات صنعتی و عمومی باید در مرکز و مسلط بر دیگر دپارتمانها باشد.
- دپارتمانهای تحقیق و توسعه، طراحی، تولید و امور مالی به جهت سهولت هماهنگی درمورد نیازهای بازار، طراحی مدلهای جدید و امکان سنجی طراحیها از لحاظ امکانات خط تولید و همچنین بودجه مورد نیاز، نباید فاصله زیادی داشته باشند.
  - به منظور کاهش جابه جایی ها دپارتمانهای موجودی و تولید باید نزدیک باشند.
  - دپارتمان تعمیرات و نگهداری لازم است نزدیک به دپارتمانهای تولید و موجودی قرار گیرد تا درصورت خرابی و نیاز به تعمیرات یا تعویض دستگاهها و ماشین آلات، توقف طولانی مدت در خط تولید رخ ندهد.
    - دپارتمان کیفیت در طی فرآیند تولید باید مسلط بر خط تولید باشد.
    - دپارتمان بازاریابی و فروش به منظور بررسی وضعیت موجودی خودروها باید در کنار دپارتمان موجودی و همچنین نزدیک به دپارتمان امور مالی باشد.
- دپارتمانهای منابع انسانی و امور مالی برای هماهنگی بیشتر درخصوص کارکنان شرکت در کنار یکدیگر باشند.

شمای کلی شرکت با توجه به موارد ذکر شده رسم شدهاست.

- فعالیتهای لازم جذب، استخدام انتصاب پرسنل انجام شدهاست. در این قسمت فعالیتهای لازم جهت طراحی، تولید و ارائه یک خودرو مطرح می شود.
  - 1) دپارتمان تحقیق و توسعه با بررسی بازار نیازها و تقاضاهای موجود را مشخص کرده و به اطلاع دپارتمان طراحی میرساند.
  - 2) با توجه به نیازهای مطرحشده مدلی مفهومی توسط گروه طراحی ساخته میشود که علاوه بر رفع نیاز مشتری، ویژگیهایی نوآورانه و متمایز کننده نسبت به مدلهای قبلی داشته باشد.
  - 3) طرح ابتدایی به مدیریت و کارشناسان ارائه شده و پیشنهادها جهت بهبود یا اصلاح طرح دریافت می شود.
    - 4) دپارتمان طراحی طرح اصلاح شده را به کمک کامپیوتر شبیهسازی می کند.
  - 5) ارزیابیهای ایرودینامیکی و دینامیکی و تستهای تصادف، وزن، دوام، مصرف سخت، آلایندگی، نویز و ... به صورت شبیه سازی شده و با نظارت دپارتمان تولید و دپارتمان کیفیت انجام می شود.
- 6) در صورت عدم نیاز به ایجاد تغییرات و اصلاح با توجه به نتایج آزمایشهای انجام شده، طرح توسط دپارتمان تولید از لحاظ تأمین، تولید و مونتاژ قطعات، نگهداری، فروش و خدمات پس از فروش خودرو امکانسنجی میشود.
  - 7) پس از طی مراحل فوق و انجام تغییرات لازم در دپارتمان طراحی، طرح توسط مدیریت نهایی و تصویب می شود.
  - 8) دپارتمان تحقیق و توسعه به کمک دپارتمان موجودی با بررسی بازار و اطلاع از قیمت مواد اولیه، هزینه ایجاد تجهیزات لازم، حداکثر قیمت قابل پرداخت برای مشتری و ... قیمت گذاری اولیه را انجام می دهد.
    - 9) بودجه مورد نیاز توسط دپارتمان مالی تعیین و تأمین میشود.
    - 10) بخش موجودی مواد اولیه و قطعات مورد نیاز را خریداری و ذخیره می کند.
- 11) تجهیزات، ماشین آلات و ابزارها تحت نظارت دپارتمان نگهداری و تعمیرات آمادهسازی شده یا توسط دپارتمان موجودی خریداری میشود.
  - 12) دپارتمان پرسنل در صورت نیاز آموزشهای لازم را به پرسنل مربوطه ارائه میدهد.

- 13) نمونه اولیه محصول در بخش تولید ساخته می شود. قطعات مختلف بدنه باید به وسیله دستگاه پرس ایجاد شده و متصل شوند و سپس بدنه رنگ آمیزی شود. شاسی، موتور، صندلی ها و دیگر قطعات خودرو نیز تولید شده و با مونتاژ قطعات، محصول نهایی تولید خواهد شد.
- 14) با انجام تستهای لازم، دپارتمان کیفیت خودروی تولید شده را اعتبارسنجی نموده و مشخص میشود خودرو نیازهای مطرحشده را مرتفع میکند یا نه.
  - 15) در صورت تایید، محصول معرفی شده و با انجام برنامههای تبلیغاتی تحت نظارت دپارتمان فروش، بازاریابی و جذب مشتری صورت می گیرد.
- 16) بخش تولید اقدام به تولید انبوه نموده و دپارتمان کیفیت نیز همزمان با تولید قطعات و همچنین در انتهای خط تولید با انجام بازرسیها از مطلوب بودن کیفیت قطعات و خودرو اطمینان می یابد.
- 17) دپارتمان فروش با برقراری ارتباط با مشتریان بالقوه و متقاضیان محصول را به فروش رسانده و خدمات لازم را پس از فروش ارائه میدهد.

سوال دوم: تغییر ناگهانی شرایط به دلیل کرونا

- راهکارهای کاهش اثر کرونا
- ایجاد سیستم نوبتدهی به مشتریان برای کنترل تعداد و زمان مشتریان مراجعه کننده به هر یک از نمایندگیها.
  - تعدیل نیروها به دلیل کاهش فروش محصولات چه در بخش تولید چه در بخش نمایندگیها و فروش.
    - ایجاد تورهای مجازی بازدید و نمایش محصولات تحت نمای 360 درجه به صورت آنلاین.
- رسیدگی حداکثری به سؤالات و مشکلات مشتریان به صورت تماس تلفنی، اینترنتی و حتی درصورت نیاز و برای بررسی دقیق تر موضوع تحت یک تماس تصویری با کارشناسان و تعمیر کاران.
  - رویکرد مربوط به امنیت کارکنان
  - رعایت فاصله گذاری های اعلام شده. برای مثال می توان در مرکز تماس شرکت کارشناسان را به صورت یکی در میان قرار داد.
    - قرار دادن تونل ضدعفونی در درب اصلی شرکت.
    - توزیع رایگان ماسک و محلول ضد عفونی به تمامی پرسنل.
    - ضد عفونی کردن محیطهای پرتردد مثل آبدارخانه بهصورت مرتب.
  - قرار دادن افرادی جهت پیگیری و تذکر به کارمندان درصورت عدم رعایت پروتکلهای بهداشتی.
    - تنظیم درست و مناسب شیفتهای کاری و دورکاری نیروها تا حد ممکن.

• كنترل مسائل مالي

با توجه به شرایط پیش آمده هزینه هایی به سیستم وارد و هزینههایی از سیستم مالی شرکت کاسته می شود. هزینههای وارده شامل هزینه مربوط به اصلاح ساعت کاری افراد می باشد یعنی برای کاهش تجمع باید شیفتهای کاری جدید به وجود آیند یا افراد تحت عنوان اضافه کاری، کار کنند. از دیگر هزینههای این دسته می توان به ایجاد زیرساختهای جدید و تغییر زیرساختهای کنونی مثلاً تغییر در نحوه تعامل با مشتری از حضوری به اینترنتی اشاره نمود. به سبب تعدیل نیرو یک سری از هزینهها شامل پرداخت حقوق، بیمه، تغذیه و غیره حذف می شوند.

حال باید 2 دسته فوق را به گونهایی مدیریت نمود که حداقل زیان ممکن وارد شود و حتی بتوان در شرایطی به سوددهی هم رسید. برای این کار باید از روشهای آماری و بهینه سازی مناسب درکنار مدیریتی قوی بهرهمند بود تا این فرآیند به درستی صورت پذیرد؛ البته می توان از کمکهای دولتی که در شرایط کنونی برای صنایع تحت تأثیر این مشکل تخصیص یافتهاند نیز استفاده نمود.

• استفاده از بستر اینترنت

- ایجاد تورهای مجازی بازدید و نمایش محصولات تحت نمای 360 درجه به صورت آنلاین.
  - نوبت دهی آنلاین به مشتریان و حل مشکلات به صورت غیرحضوری تا حدامکان.
    - پشتیبانی آنلاین مشتریان.
    - قرار دادن فیلمهای تست و بررسی خودرو در سایت شرکت.
      - ایجاد باشگاه مجازی مشتریان.

• برآورد سود یا زیان

برآورد خود را بر اساس تعداد و مبلغ فروش شرکت خودروسازی پارسخودرو در مهر 99 و میانگین کاهش فروش و ضررهای شرکت ذکر شده براساس آمار وزارت صمت و شرکتهای مطرح جهانی مانند هیوندای، هوندا و تویوتا انجام دادهایم:

تعداد فروش	مبلغ کل فروش(میلیون ریال)	درصد زیان	برآورد زیان(میلیون ریال)
3000	713739	7.21	149885

قسمت دوم

• مقایسه نرمافزارهای شبیهسازی

هر یک از نرمافزارهای شبیه سازی مزایا و معایبی دارند. بر اساس نوع استفاده و ملاکهای مد نظرمان می توانیم نرمافزاری که مناسبتر است را انتخاب کنیم. در ادامه ابتدا به معرفی 4 تا از معروف ترین نرمافزارها پرداخته و سپس بین 9 نرمافزار، از تمامی جوانب، مقایسه را انجام می دهیم.

■ معرفی نرمافزار Arena

نرمافزار شبیه سازی Arena یکی از معروف ترین نرمافزارهای شبیه سازی است و به عنوان یک ابزار کلاسیک شبیه سازی محسوب می شود. اساس این نرمافزار بر پایه فلوچارت بنا شده است. بنابراین نشان دادن فرآیندها به راحتی در این نرمافزار امکان پذیر است. اگرچه به دلیل اینکه از رویکرد فلوچارتی نرمافزار Arena بیش از 35 سال می گذرد، این روش در مقایسه با سایر روشها قدیمی است.

به عنوان مثال در بسیاری از نرمافزارهای شبیه سازی فعلی از رویکرد شی گرایی و رویکرد ترکیبی (گسسته / پیوسته) و بسیاری از رویکردهای نوین دیگر استفاده می شود که عدم استفاده از این رویکردهای نوین به عنوان نقطه ضعف نرمافزار شبیه سازی Arena محسوب می شود. در نرمافزار شبیه سازی Arena تعدادی block library وجود دارد که با وارد کردن آنها به فضای ساخت مدل و اتصال آنها و تکمیل فرمهای مربوطه مدل شبیه سازی ساخته می شود. زبان برنامه نویسی Scripting در نرمافزار Arena برای مسائلی که پیچیدگی زیادی ندارند مناسب است.

در واقع نرمافزار شبیه سازی Arena برای مدلهای مقیاس کوچک، کاربرپسند^۲ است ولی هرچه به پیچیدگیهای مدل و ابعاد مدل افزوده شود، از کاربرپسندی آن کاسته خواهد شد.

■ معرفی نرمافزار AnyLogic

نرمافزار شبیه سازی AnyLogic در سالهای اخیر مورد توجه بسیاری از متخصصین بهینهسازی و شبیهسازی قرار گرفته است. روند افزایشی استفاده از این نرمافزار در مقالات علمی نیز گواه این مطلب است. این نرمافزار با بهرهگیری کامل از رویکرد شی گرایی ایجاد شده است. پایه اصلی ساخت مدل در

Object Oriented ¹

User Friendly ²

این نرمافزار Active Object بوده و همچنین با استفاده از شیهای از پیش تعریف شده در Library نرمافزار، قابلیت ساخت مدلهای متنوعی وجود دارد. دارا بودن اینتافیس، رفتار داخلی، ورود شیهای دیگ، دارا بودن انواع بارامتاها، به ارث بادن مشخصاه

دارا بودن اینترفیس، رفتار داخلی، ورود شیهای دیگر، دارا بودن انواع پارامترها، به ارث بردن مشخصات شیهای دیگر و بسیاری از قابلیتهای دیگر از مزایای استفاده از Active Object در نرمافزار شیهای دیگر و بسیاری از قابلیتهای دیگر از مزاحتی میتواند از مراحل قبلی کار خود در مراحل بعدی استفاده نماید و از دوباره کاری و اتلاف زمان جلوگیری میشود.

■ معرفی نرمافزار Enterprise Dynamics

نرمافزار شبیهسازی گسسته پیشامد (ED) Enterprise Dynamics یک نرمافزار شی گرا جهت مدلسازی، شبیهسازی و کنترل فرایندهای پویا و گسسته در سازمان است. در این نرمافزار، کاربران می توانند عناصر مدل خود را که اتم نامیده می شوند از قسمت کتابخانه استاندارد انتخاب کرده و به سادگی، مدل مورد نظر خود را ایجاد نمایند. نرمافزار ED ابزاری کارا، انعطاف پذیر و قدر تمند جهت مدل سازی سیستمها، تجزیه و تحلیل جامع وقایع تصادفی و یک ابزار پشتیبانی تصمیم گیری است که نقش مهمی در کاهش ریسک فرایندها دارد.

این نرمافزار دارای ساختار باز ۲ بوده و امکان برقراری ارتباط با نرمافزارها و نیز سخت افزارها در آن تعریف شده است. به دلیل معماری باز نرمافزار، کاربر می تواند نهادههای جدیدی برای ساخت مدل خود توسعه داده و با ایجاد یک واسط گرافیکی ۳ به کتابخانه نرمافزار اضافه نماید. علاوه بر این، نرمافزار ED

Atom 1

Open Source²

GUI ³

دارای یک زبان برنامه نویسی مختص به خود به نام 4D Script است که میتواند برای مدلسازی شرایط پیچیده، مورد استفاده قرار گیرد.

■ معرفی نرمافزار FlexSim

نرمافزار شبیه سازی FlexSim یک شبیه ساز سه بعدی است که سیستمهای تجاری را در صنایع مختلفی نظیر تولید، حمل مواد، انبارداری و... شبیه سازی، پیش بینی و انیمیشن سازی می کند. این نرمافزار علاوه بر قدر تمند بودن، بسیار کاربر پسند نیز می باشد. این نرمافزار برای شبیه سازی پیشامد گسسته مورد استفاده قرار می گیرد.

نرمافزار FlexSim دارای یک کتابخانه از اشیای مختلف برای شبیهسازی حالات مختف منابع در سیستمهای گوناگون میباشد. به طور مثال اشیایی برای شبیهسازی نقاله ها، ماشین ها، اپراتورها و... در کتابخانهی این نرم افزار وجود دارند. از این رو این نرم افزار را یک نرم افزار شی گرا مینامیم. همین رویکرد شی گرا بودن یکی از نقاط قوت این نرمافزار محسوب می شود که سبب تسهیل فرآیند مدل سازی خواهد شد.

نرم افزار شبیه سازی FlexSim یکی از جذاب ترین انیمیشنهای سه بعدی را در بین تمام نرمافزارهای شبیه سازی گسسته ایجاد می نماید. و همچنین در ادامه خواهیم دید که این نرمافزار بین سایر شبیه سازهای گسسته، بهترین گزینه در جنبه های مختلف شناسایی شده است.

علاوه بر این 4 نرمافزار، شبیه سازهای پرکاربرد دیگری نیز وجود دارد که در شکل زیر نام برده شده است.

در ادامه میخواهیم برای تعدادی از این نرمافزارهای شبیهسازی، بر اساس 5 ملاک که در ادامه توضیح میدهیم، مقایسه ی کلی انجام داده و در قالب جدول برای هر شاخص در هر ملاک، به صورت مقیاس 1 تا 5 امتیازدهی کنیم. این رده بندی مبتنی بر تجربه افرادی است که با این نرمافزارها آشنا میباشند.

■ ملاک اول: قابلیتها

قابلیتها شامل موضوعاتی است که ویژگیهای کلی نرمافزارهای شبیهسازی را در بر میگیرد. این ویژگیها نباید مخصوص صنعت یا ابزاری خاص باشد بلکه مواردی هستند که معمولاً هنگام ارزیابی نرمافزار شبیهسازی مورد بررسی قرار میگیرند. مباحث موجود در رده قابلیتها و شرح مختصری از معنای آنها در لیست زیر قرار دارند:

- ♦ سرعت اجرا: زمان لازم برای شبیهسازی سناریوی شبیهسازی در زمان واقعی است.
  - ♦ بهینه سازی قابلیت: قابلیت استفاده از بهینه ساز و بهینه سازی قابلیت:
- ♦ برازش توابع توزیع احتمالی : قابلیت برازش توابع توزیع مختلف آماری برروی دادههای خام

- ♦ برنامه نویسی: قابلیت استفاده از برنامه نویسی برای ارتقاء قابلیت نرمافزارها
- ♦ اتصال به بانک اطلاعاتی : قابلیت اتصال به منابع داده خارجی نظیر اکسس، اکسل و...
- ♦ گرافیک : انیمیشن سازی سه بعدی یا دو بعدی برای اشکال زدایی و ارائه در جلسهی مدیریت
  - ♦ کتابخانه: سودمندی و کیفیت اشیاء / کلاسها و دسته بندیهای پیش فرض
    - ♦ نتایج آماری : قابلیت دریافت خروجی از مدل

خروجيها	كتابخانه	گرافیک	اتصال	برنامەنويسى	برازش	بهینهسازی	سرعت	نرمافزار
3	3	2	3	5	4	5	5	Anylogic
4	3	2	3	5	3	5	4	Arena
3	3	2	3	4	4	3	3	AutoMod
2	5	5	2	2	4	1	1	Emulate3D
5	4	5	4	5	4	5	5	FlexSim
2	1	1	1	3	5	2	3	OPS
4	2	1	4	2	4	5	3	ProModel
2	1	1	3	4	4	3	5	SimEvents
2	2	2	2	3	4	5	3	Witness

■ ملاک دوم: صنایع

هدف از امتیازدهی صنایع، تجزیه و تحلیل بهترین نرمافزارهای شبیهسازی است که میتواند اهداف کلی را برای تمامیصنایع برطرف سازد. صنایع زیر به عنوان موضوعاتی برای امتیازدهی در نظر گرفته شدهاند:

- ♦ ساخت و تولید
- ♦ لجستیک و حمل و نقل
  - ♦ انبارداری
  - ♦ بسته بندی
  - ♦ حمل مواد
  - ♦ نظام سلامت

سلامت	حمل مواد	بستەبندى	انبارداری	لجستيک	ساخت و تولید	نرمافزار
3	2	2	2	5	3	Anylogic
2	2	2	1	2	4	Arena

1	5	3	1	1	3	AutoMod
3	3	5	4	1	3	Emulate3D
5	5	3	5	3	5	FlexSim
3	1	1	1	1	3	OPS
2	1	2	1	1	3	ProModel
1	1	1	1	1	2	SimEvents
2	1	1	1	1	3	Witness

■ ملاک سوم: راحتی در استفاده

هدف از این دسته، امتیازدهی نرمافزار با سهولت استفاده است. نرمافزارهای شبیهسازی رویداد گسسته بسیار توانمندی وجود دارند، اما سودمندی اغلب با سهولت استفاده از نرمافزار تعیین میشود. برای امتیازدهی از موضوعات زیر استفاده میشود:

- • آموزش مورد نیاز: میزان آموزش لازم برای کاربر برای اینکه بتواند بدون کمک ، چندین سیستم را در نرمافزار مدلسازی کند.
  - ♦ منابع یادگیری: در دسترس بودن منابع خودآموز و خارجی
  - ♦ میزان برنامه نویسی: میزان نیاز به برنامه نویسی برای ایجاد یک مدل
    - ♦ زمان ساخت یک مدل

زمان ساخت یک مدل	برنامەنويسى	منابع	أموزش موردنياز	نرمافزار
3	2	3	3	Anylogic
2	2	3	3	Arena
1	1	1	1	AutoMod
3	5	2	3	Emulate3D
4	4	4	4	FlexSim
5	4	1	2	OPS
2	2	2	2	ProModel
2	1	3	2	SimEvents
2	2	1	2	Witness

■ ملاک چهارم: محبوبیت

هدف از این دسته، امتیازدهی نرمافزارهای شبیهسازی بر اساس محبوبیت شان میباشد. محبوبیت می می تواند یک معیار مهم در هنگام انتخاب یک بسته نرمافزاری شبیهسازی رویداد گسسته باشد ، زیرا این امر می تواند بر سهولتی که شرکتها می توانند از منابع خود برای انجام کارهای شبیهسازی استفاده کنند، تأثیر بگذارد. در این دسته از سه معیار زیر برای امتیازدهی نرمافزارها در این دسته استفاده شده است:

- - ♦ گوگل: این امتیازدهی با توجه به تعداد جستجوهای این نرمافزار در Google تعیین میشود.
    - لینکداین : این امتیازدهی توسط تعداد افرادی که در پروفایلهای خود در LinkedIn از نرمافزار خاصی استفاده می کنند، تعیین می شود.

LinkdIn	Google	Wikipedia	نرمافزار
3	4	4	Anylogic
5	4	5	Arena
3	2	1	AutoMod
1	1	1	Emulate3D
4	4	4	FlexSim
1	1	1	OPS
2	5	3	ProModel
1	1	1	SimEvents
2	1	1	Witness

■ ملاک پنجم: توسعه

معیار توسعه نشان دهنده ی توانایی ارائه دهنده نرمافزارهای شبیهسازی برای تطبیق با روندهای آینده میباشد. این نرمافزارها در این دسته در دو موضوع زیر امتیازدهی میشوند:

- ♦ آخرین نسخه
- ♦ ویژگیهای اضافه شده در آخرین نسخه

ویژگیهای اضافه شده در آخرین نسخه	أخرين نسخه	نرمافزار

3	5	Anylogic
2	5	Arena
1	2	AutoMod
4	5	Emulate3D
4	5	FlexSim
2	4	OPS
1	3	ProModel
2	4	SimEvents
1	4	Witness

• ورودىهاى شبيهسازى

برای تولید بدنه، به یک سری اقلام ورودی نیاز داریم که در نمودار شکست کار به آنها اشاره کردیم. برای تولید یک بدنه باید از تمامی مواد اولیه آن به مقدار کافی داشتهباشیم تا بتوانیم یک بدنه تولید کنیم. پس توزیع ورود تمام این قطعات مهم هستند.

برای به دستآوردن توزیع قطعات باید مراحل زیر طی شود:

1. جمع آوري دادهها

برای بدست آوردن توزیع این قطعات، باید ابتدا شروع به جمع آوری داده ها بکنیم. به این صورت که با استفاده از کورنومتر یا روش های دیگر، زمانهای ورود هر کدام از این قطعات را بدست بیاوریم. بحث جمع آوری داده ها اولین و مهم ترین مرحله بوده و از حساسیت بالایی برخوردار است.

در ادامه به ذکر چند اشتباه رایج میپردازیم که باید از آنها دوری شود:

- استفاده از دادههای قدیمی
- جمع آوری دادههای غیرمنتظره
- وجود نوسانهای شدید (پیک) در طول جمعآوری داده
  - استفاده از دادههای غیرمستقل و وابسته به یکدیگر

پس از جمع آوری دادههای تمیز، اصولی و صحیح وارد مرحله بعد میشویم.

2. تحليل دادهها و تعيين توزيع احتمالي

در این مرحله، بسته به گسسته یا پیوسته بودن دادههای جمعآوری شده، توزیعهای مختلف را بر روی دادهها فیت میکنیم. توزیعی که کمترین خطا را داشته باشد، مدل انتخابی ما خواهد بود. در این مرحله ابتدا میانگین و واریانس دادههای در دست را بهدست میآوریم. از این دو پارامتر نیز میتوانیم اطلاعات خوبی را بهدست بیاوریم. همچنین اگر تجربهی خوبی داشته باشیم، میتوانیم به صورت چشمی نیز یک توزیع را انتخاب کنیم. اما در صورت نداشتن تجربهی قبلی و کافی، توصیه میشود که از نرمافزارهای مربوطه مانند مینی تب استفاده شود.

3. برآورد پارامترها

پس از انتخاب توزیع مناسب، نوبت به برآورد پارامترهای توزیع منتخب میرسد. در این مرحله باید با استفاده از روشهای آماری مانند روش برآورد حداکثر درستنمایی و آزمونهای آماری مربوطه، پارامترهای مناسب توزیع را بهدست بیاوریم.

4. آزمونهای برازندگی

در نهایت؛ در این مرحله، توزیعی که بهدست آوردهایم را توسط آزمونهای آماری موجود و مختلف مورد ارزیابی قرار داده و از اعتبار مدلی که ساختیم اطمینان حاصل میکنیم.

• خروجیهای شبیهسازی

شاخصهای متفاوتی برای پایش سیستم می توان استخراج و استفاده کرد. به برخی از آنها که برای این بخش از سیستم مناسب دیده شدند، اشاره می شود. همچنین انتخاب روشهایی برای بهبود آنها نیز در ذیل آنها توضیح داده شده است.

- میانگین مدت زمان مشغول بودن اپراتور ها در هر بخش
  - در صورت زیاد بودن باید نیرو اضافه کنیم.
- در صورت کم بودن باید تعدیل نیرو انجام دهیم زیرا اپراتورها زمان پرت زیادی دارند.
  - میانگین زمان کل حضور سفارشات در سیستم
- شناسایی گلوگاههای سیستم اعم از کندی سامانهی فروش و تحویل، استهلاک خطوط تولید و در صورت زیاد بودن این شاخص
  - نوسازی و بهینهسازی خطوط تولید
  - استفاده از نیروی کار متخصص و با تجربهتر
  - میانگین مدت زمان خرابی هر کدام از دستگاهها
  - تعویض پیمانکار تعمیرات و نگهداری با فردی مجرب و حرفهای تر